

२.११.] हे महि हे धेनो त्वं कलशं द्रोणकलशाख्यं पात्रमाजिघ्र आभिमुख्येन
घ्राणं कुरु किं च हे धेनो इन्द्रवः सोमाः त्वा त्वामाविशन्तु द्रोणकलशस्थाः सो-
मास्त्वां प्रविशन्तु । किं च ऊर्जा विशिष्टरसेन पयोभूतेन सह पुनः अस्मान्प्रति
निवर्तस्व । या त्वमेवं मया स्तुता सा त्वं नोऽस्माकं सहस्रं धुक्त्व सहस्रसंख्यं
धनं देहि यद्वा गवां सहस्रं यदस्माभिर्दत्तं तन्नोऽस्मभ्यं धुक्त्व पुनर्देहि इदृतिर्दा-
नार्थः । किं च तत्प्रसादादुरुधारा बद्धपयोयुक्ता पयस्वती धेनुर्मा मां पुनराविश-
तादागृह्वित्यर्थः तथा रयिः धनमपि मा मामाविशतात् ॥ ४२ ॥

इडे रत्ने रुव्ये काम्ये चन्द्रे ज्योतेऽदिते सरस्वति महि विश्रुति ।

एता तेऽअघ्ये नामानि देवेभ्यो मा सुकृतं ब्रूतात् ॥ ४३ ॥

का° [१३.४.२०.] इडे रत्नइति दक्षिणेऽस्याः कर्णे यज्ञमानो जपतीति । पू-
र्वीक्ताया धेनोर्दक्षिणकर्णे यज्ञमानो जपेत् ॥ गोदेवत्या प्रस्तारपङ्क्तिः कुसुरुविन्दु-
दृष्टा यस्या आग्यौ पादौ द्वादशाणौ अल्पावष्टाणौ सा प्रस्तारपङ्क्तिः । इज्यते स्तू-
यते इति इडा मनोर्दृहिता तत्तुल्या । रमयतीति रत्ना । द्रूयते यदुग्धं यज्ञेष्टिति
रुव्या द्रूयते आद्रूयते सर्वैरिति वा रुव्या । काम्यतइति काम्या मनुष्याणां
क्षेतासु कामाः प्रविष्टा इति श्रुतेः । चन्दयत्याह्लादयतीति चन्द्रा । द्युत दीप्तौ
द्योतयति प्रकाशयतीति ज्योता दकारस्य जः । अदितिरदीनानवखण्डिता । सर-
स्वती सरतीति सरः क्षीरं तद्वती सर इत्युदकनाम सतेरिति [निरु° १.२६.] या-
स्कोक्तेः उदकशब्देनात्र क्षीरमुच्यते । मही महती । विविधं श्रूयते स्तूयतइति
विश्रुतिः । न कृतुं योग्या अघ्या अकृतव्या । तासां संबोधनानि हे धेनो एव-
भूते ते तव एता एतानि (25.) अतिशयगुणयुक्तानि नामानि एतैर्नामभिरभि-
हिता सती देवेभ्यः सुकृतं सुष्ठु करोतीति सुकृत् तं सुकृतं शोभनकर्मकारिणं
मां त्वं ब्रूतात् ब्रूहि वद अयं यज्ञमानः पुण्यकर्तेति देवेभ्यो वदेत्यर्थः ॥ ४३ ॥

XVIII. a. वि न इन्द्र मृधो जहि नीचा यंह पृतन्यतः । योऽअस्माँश्चऽअभिदा-
सत्यधरं गमया तमः ॥ b. उपयामगृहीतोऽसीन्द्राय त्वा विमृधे ।

c. एष ते योनिरिन्द्राय त्वा विमृधे ॥ ४४ ॥